

Gras moet groeien tot aan maaien

Bedrijf: Jan Duijndam, Delfgauw

Uitdaging: van het beheersgras een goed product en rantsoen maken

Het blijft voor Jan Duijndam de uitdaging om van het gras met uitgestelde maaidatum een goed rantsoen te maken. Jan zocht naar mogelijkheden om dit gras geschikt te maken voor melkkoeien.

Ras Montbeliarde kan overweg met beheersgras

Het bedrijf heeft robuuste melkkoeien van het ras Montbeliarde. Jan kruiste zijn MRIJ veestapel vanaf 1996 in met Montbeliarden, vanuit de filosofie dat dit ras zichzelf kan redden bij kwalitatief minder voer. Het is een dubbeldoelras waarin melk en beveelsheid belangrijk zijn. Jan streeft naar 100% Montbeliarden in zijn veestapel, want deze koeien blijken te passen in dit rauwe systeem. Bij niet goed voeren laten deze koeien het afweten in de melk, terwijl ze wel conditie houden. Een Montbeliarde kan met gemak 40 liter geven, maar geeft 20 liter wanneer de omstandigheden minder zijn (bijvoorbeeld door groot aandeel beheersgras). Op het bedrijf ligt de melkproductie per koe gemiddeld op 5.500 kg per jaar met gehalten van 4,18% vet en 3,45% eiwit. Als de koeien buiten weiden, ligt de melkproductie hoger dan in de stalperiode.

Jan weidt zijn koeien volgens het siësta beweidingssysteem: 2 keer per dag in blokken van 4 uur naar buiten en verder op stal bijvoeren. Het krachtvoer is enkelvoudig en bestaat uit geplette tarwe. Juist het beheersgras leent zich goed door zijn structuur voor bijvoeding in de weideperiode.

Voederwaarde-winst

Op de meeste melkveebedrijven zet men beheersgras in als voer voor jongvee en droge koeien of als structuur in het melkveerantsoen. Uit onderzoek blijkt dat in een rantsoen van melkkoeien 20% beheersgras goed mogelijk is en dat een hoger aandeel waarschijnlijk ook kan. Jan experimenteert bij zijn Montbeliarde koeien met een rantsoen van 50 tot 60% beheersgras. Het rantsoen moet wel voldoende voederwaarde (energie en eiwit) bevatten, waar koeien op kunnen produceren. Beheersgras mag vaak pas begin of eind juni gemaaid worden. Hierdoor is het materiaal grof en stengelig met een voederwaarde van ca 750 VEM/kg ds. Jan is binnen zijn bedrijf gaan kijken naar mogelijkheden om die voederwaarde niet te ver terug te laten zakken.

Novelty : Gras moet groeien tot aan maaien

Jan probeerde op verschillende manieren te voorkomen dat voederwaarde van zijn gras te ver daalde. Allereerst zocht hij de oplossing in het land. Door laat of niet te bemesten of het land lang nat/onder water te houden, probeerde Jan de productie trager op gang te brengen. Deze groeivertraging zou in theorie houderige uitgroei voorkomen. Uit de analyses van 2003 bleek echter dat de voederwaarde van het gras niet beter was dan in andere jaren.

Jan: "Het komt erop neer dat je moet zorgen dat het gras nog groeit als je maait. Dit is voor beheersgras dat vaststaat tot juni een hele opgave."

Hij werkt nu met vaste mest in het voorjaar en zorgt dat hij voor het broedseizoen van de weidevogels voorweid (zie ook novelty mozaïek beheer). In de vaste mest is de stikstof voornamelijk organisch gebonden, waardoor die langzaam vrijkomt. En door het voorweiden begin je weer met kort gras. Op deze manier produceert het bedrijf beheersruwvoer met 800 VEM .

	Silo 1	Silo 2
Maaidatum	21-6-04	23-7-04
Droge stof	52	50
Vem/kgds	752	805
Ruw eiwit	88	96
Ruwe celstof	303	285
ADL(lignine)	38	34

In 2004 bevatte silo 1 uitgegroeid gras. Alle grassen stonden in de aar en het gras kleurde geel/bruin. Het is stengelig en zorgt voor pensprik, maar men kan minder melken. Silo 2 was niet uitgegroeid,

waardoor de VEM waarde een stuk hoger lag. Jan verwacht dat met deze kuil in combinatie met tarwe, gras/klaver en herfstgras de melkproductie omhoog gaat.

© [Bioveem](#). Laatst bijgewerkt: 23-09-2008 09:42.

Mail vragen en opmerkingen over de Bioveem - Website naar: webmaster.asg@wur.nl